Dosarul nr. 3-1609/2023

2-23094734-12-3-03072023

HOTĂRÂRE
În numele Legii

15 aprilie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Victor Sîrbu
Grefier Valeria Căinăreanu
Cu participarea:
Avocatul reclamantului Ana Nichitoi

a examinat în ședință publică în procedură de contencios administrativ, cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Primăria or. Codru cu privire la obligarea autorității publice de a emite act administrativ individual favorabil, -

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

La 03.07.2023, ***** a depus cerere de chemare în judecată către Primăria or. Codru cu privire la obligarea autorității publice de a emite act administrativ individual favorabil.

În motivarea cererii de concretizare a indicat că, *****, a depus la data de 22 ianuarie 2020 cerere cu tot pachetul de acte necesare, cu privire la luarea la evidență ca familie nou formată, ce solicită obținerea unui teren pentru construcția individuală de locuință în or. Codru.

Ulterior, a fost informată că cererea va fi examinată de Comisia de specialitate.

Dat, fiind faptul că a trecut foarte mult timp iar careva răspuns nu a primit de la autoriatea pârâtă, s-a adresat iarăși cu o cerere iar prin răspunsul din 01.02.2023, a fost informată foarte evaziv în privința faptului că la moment se examinează doar cererile depuse până în anul 2017.

A depus o cerere repetată, privind informarea cu trimitere la normele legale materiale și procedurale inclusiv la modul de lucru și repetabilitatea de convocare a comisiei care examinează prezentele cereri, care este durata maximă a examinării și emiterii deciziei pe marginea cereri depuse la 22.01.2020 și când urmează să fie o decizie în privința valorificării dreptului indicat în cerere.

De când a creat familia, locuiește la părinți, casa este avariată, iar aceștia au doi copii minori.

În casa părinților, care este avariată locuiesc toți, mama, tata și sora care este invalid din copilărie certificatele privind compenența familiei se anexează la prezenta acțiune.

Art. 11 Codul Fiscal, autoritățile administrației publice locale atribuie cetățenilor terenuri fără plată, eliberîndu-le titluri de proprietate: trec în proprietatea cetățenilor sectoarele de teren ocupate de case, anexe gospodărești și grădini care li s-au atribuit în conformitate cu legislația; atribuie familiilor nou-formate sectoare de teren din rezerva intravilanului pînă la epuizarea acesteia pentru construcția caselor de locuit, anexelor gospodărești și grădini: în orașe - de la 0,04 pînă la 0,07 hectare, în localități rurale - pînă la 0,12 hectare.

Dimensiunile concrete ale sectoarelor de teren se stabilesc de către autoritățile administrației publice locale;trec (în limita normelor de urbanism, iar dacă aceasta nu este posibil, reieșind din suprafața reală a terenului ce deservește construcțiile) terenurile aferente caselor de locuit cu mai multe apartamente privatizate, care nu constituie blocuri, în proprietatea comună în diviziune a proprietarilor apartamentelor, proporțional suprafeței privatizate de fiecare.

Atribuirea repetată în proprietate privată a terenurilor cetățenilor în scopurile indicate în alineatul 1 al prezentului articol, se efectuează contra plată prin vînzare la licitație, organizată de autoritatea administrației publice locale. Prețul inițial de vînzare a terenului nu va fi mai mic decît prețul normativ al pămîntului calculat în baza tarifelor stabilite de legislația în vigoare.

Se admite atribuirea repetată, fără plată, a terenurilor, în scopurile prevăzute în alineatul 1 al prezentului articol, cetățenilor a căror proprietate funciară a fost distrusă în rezultatul calamităților naturale.

Art. 21 alin.(1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Conform art. 25 Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să își exercite atribuțiile legale în mod imparțial, indiferent de propriile convingeri sau interesele persoanelor care le reprezintă.

Art. 27 Cod administrativ, prevede că în cazul în care prezentul cod sau alte legi speciale nu impun un anumit termen, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze într-un termen rezonabil.

Conform art. 28 Cod adminstrativ, procedura administrativă se realizează într-un mod simplu, adecvat, rapid, eficient și corespunzător scopului.

Conform art. 32 alin.(1) Cod administrativ, procedura administrativă se structurează astfel încît participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii.

Art. 40 alin. (2) Cod administrativ, participanților la proces li se asigură posibilitatea de a participa la toate etapele de desfășurare a procesului.

Conform art. 31 Cod administrativ, actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Conform art. 78 alin.(l) Cod administrativ, procedura administrativă se finalizează prin efectuarea unei operațiuni administrative sau prin emiterea unui act administrative individual.

Conform art. 118 alin.(2) lit. a) motivarea în drept temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedural obligatorii pe care se bazează actul.

Conform art. 118 alin.(3) motivarea complete este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Conform art. 120 alin.(1) lit. f) un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ.

Alin. (2) Constituția RM, Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Art. 47 alin. (1) Constituția RM, Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzînd hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

Art. 54 alin. (1) din legea supremă prevede că în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

Alin. (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Alin. (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

Alin. (4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății

Declarația Universală a drepturilor omului din 10.12.1948 adoptată la New York, la 10 decembrie 1948, de Adunarea generală a O.N.U. prin Rezoluția 217 A (III) din 10 decembrie 1948 art. 7 prevede, că toți oamenii sunt egali în fața legii și au dreptul fără deosebirela o protecție egală a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar încălca prezenta Declarație și împotriva oricărei provocări la o astfel de discriminare.

Art. 22 a Declarației prevede Orice persoană, în calitate de membru al societății, are dreptul la securitate socială; ea este îndreptățită să obțină satisfacerea drepturilor economice, sociale și culturale indispensabile pentru demnitatea și libera dezvoltare a personalității sale, prin efort național și cooperare internațională, ținîndu-se seama de organizarea și de resursele fiecărei țări.

Art. 25 alin. (1) Orice persoană are dreptul la un nivel de viață corespunzător asigurării sănătății sale, bunăstării proprii și a familiei, cuprinzînd hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare, are dreptul la asigurare în caz de șomaj, de boală, de invaliditate, văduvie, bătrînețe sau în alte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență ca urmare a unor împrejurări independente de voința sa.

Art. 28, fiecare persoană are dreptul să beneficieze, pe plan social și internațional, de existența unei ordini care să permită ca drepturile și libertățile enunțate în prezenta Declarație să-și poată găsi o realizare deplină.

Articolul 4 CPC, indică că sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale altor persoane care sînt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și ale altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

Conform art. 5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Articolul 6 CPC, indică faptul că instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Conform art. 7 alin.(1) CPC, instanța judecătorească intentează procesul civil la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertății ori a unui interes legitim.

Solicită partea reclamantă *****:

- obligarea pârâtului de a emite o decizie individual favorabilă în privința mea ***** privind atribuirea în proprietate familiei mele (soțul *****, fiii *****și *****) a unui teren pentru construcția individuală de locuință în or. Codru;

- încasarea din contul pîrîtului în beneficiul meu a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei.

La 08.08.2023, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din partea pârâtului Primăria or. Codru, a parvenit referința pe marginea cererii de chemare în judecată, prin care autoritatea şi-a exprimat dezacordul cu acțiunea înaintată, solicitând respingerea acesteia ca neîntemeiată.

În motivarea referinței pârâtul menționează că, a 22.01.2020 în cancelaria Primăriei or. Codru a fost notificată cererea cet ***** cu nr. de intrare *****prin care a solicitat să fie luată la evidență pentru alocarea unui lot de pămînt pentru construirea individual a casei de locuit cu dependență în orașul Codru, anexând toate actele corespunzătoare, prevăzute în Regulamentul cu privire la evidența persoanelor ce solicită obținerea unui lot de teren pentru construcția individual de locuință și modalitatea repartizării terenurilor în scopurile menționate, aprobat prin Decizia Consiliului orășănesc Codru ***** din 16 august 2005, ulterior modificat prin Decizia Consiliului orășănesc Codru din 27 noiembrie 2015.

La 29.01.2020, prin răspunsul notificat în cancelarie, cu nr. de ieșire *****, Primăria or. Codru a informat solicitanta, că cererea precitată va fi remisă spre examinare Comisiei de evidență a persoanelor ce solicită obținerea unui teren pentru construcția

individual de locuință din or. Codru, conform competenței, iar despre hotărîrea adoptată va fi informată suplimentar.

La 15.02.2023, ***** a notificat în cancelaria Primăriei, cererea cu nr. de intrare *****, prin care menționează, că, a fost informată despre remiterea cererii sale inițiale, pentru examinare la Comisia de specialitate, însă pînă la data adresării, nu deține nici o informație despre stadiul examinării acesteia.

La 01.03.2023, prin răspunsul notificat în cancelarie cu nr. de ieșire *****, autoritatea publică locală a or. Codru a informat solicitanta că, Comisia de evidență a persoanelor ce solicită obținerea unui teren pentru construcția individual de locuință cu dependența în or. Codru examinează setul de acte reînnoite ale cetățenilor ce au depus cereri de luare la evidență în perioada anilor 1989 - 2016, conform Deciziei Consiliului or. Codru ***** din 15 decembrie 2016 „Cu privire la reexaminarea actelor depuse, anterior în vederea atribuirii terenurilor pentru construcția individual de locuință”. Totodată, având în vedere numărul mare al solicitărilor înaintate, până la data notificării Cererii, au fost supuse verificării doar solicitările de luarea la evidență a persoanelor ce solicită obținerea unui teren pentru construcția individuală de locuință în or. Codru, din perioada anului 2017, iar cele din urmă vor fi precăutate la ședințele următoare a Comisiei, fapt despre care urma să fie informată suplimentar.

La 22.03.2023, ***** a notificat în cancelaria Primăriei, cererea repetată cu nr. de intrare *****, prin care roagă Primăria or. Codru, să fie informată cu trimitere la normele legale materiale și procedurale, inclusiv la modul de lucru și repetabilitatea de convocare a comisiei care examinează cererile, care este durata maximă a examinării și emiterii deciziei pe marginea cererii depuse la 22.01.2020 și când urmează să fie o decizie în privința valorificării dreptului indicat în cerere.

Iar la 05.05.2023, ***** a notificat în cancelaria primăriei, cerere prealabilă cu nr. de intrare *****, prin care solicită emiterea unei decizii individual favorabile în privința ei, privind atribuirea în proprietate familiei sale (soțul *****, fiii *****și *****) unui teren pentru construcția individuală de locuință în or. Codru.

La 24.05.2023, prin răspunsul notificat în cancelarie cu nr. de ieșire Nr. *****autoritatea publică locală a or. Codru a informat solicitanta că, Comisia de evidență a persoanelor ce solicită obținerea unui teren pentru construcția individual de locuință cu dependența în or. Codru, care s-a convocat în ședință la 22 mai 2023, prin hotărârea nr. 2/1, pct.pct. 1 lit.y), și 10, a hotărât de a fi luată la evidența cetățenilor ce solicită obținerea unui teren pentru construcția individual de locuință cu dependența în or. Codru, cu data depunerii cererii - 22.01.2020, baza: (extras din proces-verbal nr. 2 al ședinței Comisiei de evidență a persoanelor ce solicită obținerea unui teren pentru construcția individual de locuință de pe lângă Primăria or. Codru) din 22 mai 2023. Răspunsul și anexa au fost expediate prin poștă cu aviz simplu. La 05.06.2023, reclamata a semnat, avizul, confirmând primirea actelor precitate, expediate de Primăria or. Codru.

În conformitate cu art. 11 din Cod funciar, Autoritățile administrației publice locale atribuie cetățenilor terenuri fără plată, eliberîndu-le titluri de proprietate: atribuie familiilor nou- formate sectoare de teren din rezerva intravilanului pînă la epuizarea

acesteia pentru construcția caselor de locuit, anexelor gospodărești și grădini: în orașe - de la 0,04 pînă la 0,07 hectare.

Conform art.14 din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, (1) Consiliul local are drept de inițiativă și decide, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care țin de competența altor autorități publice. (2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întîi stabilite la art. 4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: b) administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului); c) decide m privința actelor Juridice de administrare privind bunurile domeniului public al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, precum și privind serviciile publice de interes local, m condițiile legii;

Potrivit prevederilor Regulamentului cu privire la evidența a persoanelor ce solicită obținere unui teren pentru construcția individuală de locuință și modalitatea repartizării terenurilor în scopurile menționate, aprobat prin decizia Consiliului or. Codru nr. J/24 din 16.08.2005, modificat prin decizia nr. 4/36 din 27.11.2015 (act normativ ce se aplică în raza teritoriului or. Codru conform prevederilor art. 18 din Legea nr.100 din 22.12.2017), - „persoanele, care doresc să primească un lot de pământ pentru construcția casei de locuit individle, depun o cerere în adresa Primăriei or. Codru. Cererile nominalizate se examinează în cadrul comisiei de specialitate. Persoanele, ale căror cereri de repartizare a lotului de pământ urmează a fi satisfăcute, se iau la evidență doritorilor de a primi un lot de pământ pentru construcția individuală”.

Menționează că, scrisorile nr. 55/20 din 29.01.2020; *****0 din 01.03.2023 și nr. S5/20 din 24.05.2023 nu reprezintă un refuz al APL or. Codru în vederea admiterii cererii înaintate, având doar un caracter informativ prin care i s-a adus la cunoștința reclamantului despre procedurile administrative derulate pe marginea solicitării înaintate. Or, potrivit art.5 și art.6 din Codrul administrativ, Activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea. Procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sînt părți ale procedurii administrative”.

Potrivit Recomandării nr.8 emisă de Curtea Supremă de Justiție a RM, privind dreptul instanței de a obliga organul de autoadministram publică locală să repartizeze teren (lot de pământ) pentru construcția casei individuale, este menționat: Legislația în vigoare nu reglementează clar care este modul de acordare a loturilor de pămînt familiilor nomformate pentru construcția caselor individuale de locuit. Un factor primordial în soluționarea acestei chestiuni îl constituie luarea la evidență a persoaneior-solicitanți să li

se atribuie, conform art. 11 alin. 1 Cod funciar, teren de pământ pentru construcția casei individuale de locuit și care au calitatea de familie nou-formată,

O altă condiție obligatorie pentru acordarea loturilor de pământ familiilor nou formate o constituie existența fondului de rezervă. Respectiv, în situația în care reclamanții au respectat toate condițiile pentru atribuirea lotului de teren pentru construcția casei individuale și anume: au fost luați la evidență pentru îmbunătățirea condițiilor de trai, a fost respectată consecutivitatea rândului, fiind trecut rîndul lor, iar reprezentanții administrației publice locale nu au prezentat probe concludente și pertinente care să confirme lipsa terenurilor în fondul de rezervă al organului administrației publice locale, acesta poate fi obligat să repartizeze reclamantului teren (lot de pământ) pentru construcția casei individuale.

Totodată instanțele de judecată sunt atenționate că prin hotăriri judecătorești nu vor substitui atribuțiile autorităților administrației publice locale, adică nu vor primi spre examinare cereri de atribuire a loturilor de teren pentru construcția casei individuale dacă reclamanții nu justifică nici una din condițiile impuse de lege pentru exercitarea acestui drept. Astfel de situații nu se judecă în procedură civilă, (art. 169, alin. 1, lit. a) CPC și art. 265, lit. a) CPC).

Instanțele de judecată se vor expune asupra fondului cauzelor civile în cazurile în care reclamanții care au justificat condiții impuse de lege contestă inacțiunile autorității publice locale.

În conformitate cu pct. 2 al deciziei consiliului local ***** din 15 decembrie 2016, „Cu privire la reexaminarea actelor depuse anterior în vederea atribuirii terenurilor pentru construcția individuală de locuință”, cu modificările ulterioare, au fost obligate persoanele ce au depus anterior cereri de luarea la evidență celor ce solicită atribuirea terenului pentru construcția individuală de locuință, de a prezintă în adresa administrației publice locale, până la data de 31.12.2020, acte reînnoite în vederea justificării menținerii condițiilor legale de atribuire a terenului conform art. 11 Cod funciar.

Conform pct. 5 din decizia ***** din 15 decembrie 2016, s-a decis excluderea cetățenilor ce nu se vor conforma pct. 2 al prezentei decizii din lista doritorilor să obțină teren pentru construcția casei particulare cu dependențe în orașul Codru, fără dreptul de restabilire.

În prezent, peste 200 familii au depus în adresa APL or. Codru actele reînnoite în vederea atribuirii loturilor de teren pentru construcția caselor de locuit particulare, ce se află în procesul de examinare în cadrul Comisiei de evidență de pe lângă Primăria or. Codru, mun. Chișinău.

Doar după finalizarea procedurii respective și aprobarea unei listei redactate de evidență a cetățenilor ce solicită atribuirea terenului pentru construcția particulară, Consiliul or. Codru va parcurge la soluționarea cererilor de atribuire a terenurilor pentru construcții locative, ținând cont cu strictețe de ordinea de succesiune a cetățenilor din listele de evidență și în limita terenurilor disponibile ale fondului funciar de rezervă.

În ședința de judecată avocatul reclamantului Nichitoi Ana, a susținut cererea de chemare în judecată din motivele de fapt și de drept indicate.

Reclamanta *****, în ședință de judecată nu s-a prezentat, fiind înștiințat despre derularea procesului. Astfel, ținând cont de faptul că părțile neprezente în ședință de judecată au fost citate despre examinarea cauzei, instanța de judecată a dispus în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Pârâtul Primăria or. Codru, în ședință de judecată nu s-a prezentat, fiind înștiințat despre derularea procesului. Astfel, ținând cont de faptul că părțile neprezente în ședință de judecată au fost citate despre examinarea cauzei, instanța de judecată a dispus în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Aprecierea instanţei de judecată:

Examinând cererea de chemare în judecată, audiind explicaţiile părţilor prezente, cercetând probele anexate la dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanţa de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Primăria or. Codru cu privire la obligarea autorității publice de a emite act administrativ individual favorabil, este una neîntemeiată şi urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 2 alin. (1) Cod administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ.

Conform art. 3 Cod administrativ, Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 18 Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Conform art.206 alin.(1) Cod administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Potrivit art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate, instanța de judecată constată că, reclamantul a respectat procedura de depunere a acțiunii, precum și termenul de depunere a acțiunii în instanța de contencios administrativ, motiv pentru care instanța judecătorească constatând că acțiunea este admisibilă, va examina fondul acesteia.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul şi care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obţine anularea actului, recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 și 219 Cod administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie obligarea autorității publice de a emite act administrativ individual favorabil.

În privința competenței instanței de judecată la examinarea acțiunii în contencios administrativ se constată că competența în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău. Prin urmare acțiunea este depusă cu respectarea prevederilor art. 191 alin. (1), art. 192 alin. (2) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ.

Astfel, instanța de judecată constată că acțiunea este admisibilă.

Din materialele cauzei, instanța reține că, prin scrisoarea din 29.01.2020, se atestă că solicitarea lui *****, înregistrată cu nr. *****20 din 22.01.2020, privind luarea la evidență în scopul obținerii unui teren destinat construcției individuale de locuință în orașul Codru, a fost transmisă spre examinare Comisiei competente.

Prin cererea din 15.02.2023, se atestă că ***** a solicitat informații privind statutul cererii depuse la data de 22.01.2020, în vederea luării la evidență ca familie nou formată ce solicită atribuirea unui teren pentru construcția unei locuințe individuale în or. Codru. A menționat că, deși i s-a comunicat transmiterea cererii către Comisia de specialitate, până în prezent nu a fost informată cu privire la stadiul examinării sau la eventuala includere în Registrul pentru evidența persoanelor care necesită îmbunătățirea condițiilor de trai.

Prin cererea din 22.03.2023, se atestă că ***** repetat a solicitat informarea privind stadiului examinării cererii depuse la data de 22.01.2020, în scopul atribuirii unui teren pentru construcția unei locuințe individuale în or. Codru.

La 05.05.2023, partea reclamantă a depus cerere prealabilă prin care a solicitat emiterea unei decizii individuale favorabile în privința lui ***** privind atribuirea în proprietate familiei (soțul *****, fiii *****și *****) a unui teren pentru construcția individuală de locuință în or. Codru.

Prin scrisoarea din 24.05.2023, se atestă că ***** a fost luată la evidență în Registrul persoanelor care solicită atribuirea unui teren pentru construcția individuală de locuință, conform cererii depuse la data de 22.01.2020. Decizia a fost adoptată prin Hotărârea nr. 2/1, pct. 1 lit. y) și pct. 10, consemnată în procesul-verbal nr. 2 al ședinței Comisiei de evidență din 22 mai 2023.

Potrivit procesului-verbal nr. 2 al ședinței Comisiei de evidență a persoanelor ce solicită obținerea unui teren pentru construcția individuală de locuința de pe lângă Primăria or. Codru, s-a acceptat cererile și se iau la evidență a cetățenilor ce solicită obținerea unui teren pent construcția individuală de locuință cu dependența în or. Codru, cu data depunerii cererii, următoare persoane: y) ***** - cererea din 22.01.2020, nr. *****.

Conform art. 11 Cod funciar,

Autorităţile administraţiei publice locale atribuie cetăţenilor terenuri fără plată, eliberîndu-le titluri de proprietate:

trec în proprietatea cetăţenilor sectoarele de teren ocupate de case, anexe gospodăreşti şi grădini care li s-au atribuit în conformitate cu legislaţia;

atribuie familiilor nou-formate sectoare de teren din rezerva intravilanului pînă la epuizarea acesteia pentru construcţia caselor de locuit, anexelor gospodăreşti şi grădini: în oraşe - de la 0,04 pînă la 0,07 hectare, în localităţi rurale - pînă la 0,12 hectare. Dimensiunile concrete ale sectoarelor de teren se stabilesc de către autorităţile administraţiei publice locale;

trec (în limita normelor de urbanism, iar dacă aceasta nu este posibil, reieşind din suprafaţa reală a terenului ce deserveşte construcţiile) terenurile aferente caselor de locuit cu mai multe apartamente privatizate, care nu constituie blocuri, în proprietatea comună în diviziune a proprietarilor apartamentelor, proporţional suprafeţei privatizate de fiecare.

Atribuirea repetată în proprietate privată a terenurilor cetăţenilor în scopurile indicate în alineatul 1 al prezentului articol, se efectuează contra plată prin vînzare la licitaţie, organizată de autoritatea administraţiei publice locale. Preţul iniţial de vînzare a

terenului nu va fi mai mic decît preţul normativ al pămîntului calculat în baza tarifelor stabilite de legislaţia în vigoare.

Se admite atribuirea repetată, fără plată, a terenurilor, în scopurile prevăzute în alineatul 1 al prezentului articol, cetăţenilor a căror proprietate funciară a fost distrusă în rezultatul calamităţilor naturale.

Conform art. 14 din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administraţia publică locală,

(1) Consiliul local are drept de iniţiativă şi decide, în condiţiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepţia celor care ţin de competenţa altor autorităţi publice.

(2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întîi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competenţe:

b) administrează bunurile domeniului public şi ale celui privat ale satului (comunei), oraşului (municipiului);

c) decide în privința actelor juridice de administrare privind bunurile domeniului public al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, precum și privind serviciile publice de interes local, în condițiile legii;

d) decide în privința actelor juridice de administrare sau de dispoziție privind bunurile domeniului privat al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii;

e) decide atribuirea şi schimbarea destinaţiei terenurilor proprietate a satului (comunei), oraşului (municipiului), după caz, în condiţiile legii.

În speță, obiectul contenciosului administrativ în prezenta cauză îl constituie verificarea legalității refuzului Primăriei or. Codru de a emite act administrativ individual favorabil prin care să atribuie reclamantei ***** și familiei sale teren pentru construcția casei.

Instanța remarcă că, reclamanta ***** a solicitat obligarea Primăriei or. Codru să emită un act administrativ individual favorabil privind atribuirea în proprietate a unui teren pentru construcția individuală de locuință pentru familia sa.

Din analiza cronologică a demersurilor și a probelor anexate în cauză, instanța reține următoarele aspecte factuale și juridice determinante pentru soluționarea litigiului.

Instanța atestă că, reclamanta a inițiat procedura administrativă la data de 22.01.2020, depunând cererea nr. 55/2020 însoțită de documentele prevăzute de Regulamentul cu privire la evidența persoanelor ce solicită obținerea unui teren pentru construcția individuală de locuință, aprobat prin Decizia Consiliului or. Codru nr. 5/24 din 16.08.2005.

Ulterior, autoritatea publică locală a confirmat prin răspunsul nr. ***** din 29.01.2020 primirea cererii și transmiterea acesteia către Comisia de evidență.

La caz, instanța remarcă că, ulterior depunerii cererii inițiale, reclamanta a formulat solicitări de informare din 15.02.2023 și 22.03.2023, privind stadiul examinării cererii sale, APEL a emis răspunsul din 01.03.2023 care indica faptul că comisia examinează în ordine cronologică cererile depuse, fiind în curs de verificare solicitările din anul 2017.

În context, se demonstrează existența unei proceduri administrative în derulare și respectarea principiului egalității de tratament între solicitanți.

Instanța constată că, prin Hotărârea Comisiei nr. 2/1 din 22.05.2023, reclamanta a fost efectiv luată la evidență în Registrul persoanelor care solicită atribuirea unui teren pentru construcția individuală de locuință, fapt comunicat acesteia prin scrisoarea nr. 55/20 din 24.05.2023.

Instanța reține că, art. 11 din Codul funciar stabilește că autoritățile administrației publice locale atribuie cetățenilor terenuri fără plată familiilor nou-formate din rezerva intravilanului până la epuizarea acesteia.

Se reține că, dispoziția legală enunțată condiționează atribuirea terenurilor de existența efectivă a fondului de rezervă disponibil, aspect care nu poate fi ignorat în analiza legalității refuzului autorității.

La fel, instanța reține că, pentru atribuirea unui teren sunt necesare îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții: luarea la evidență a solicitantului, respectarea ordinii de prioritate și existența terenurilor în fondul de rezervă.

Analizând conținutul Deciziei Consiliului or. Codru ***** din 15.12.2016, instanța remarcă că autoritatea locală a instituit o procedură de reverificare a tuturor cererilor depuse anterior, obligând solicitanții să prezinte acte actualizate până la 31.12.2020.

Instanța reține că, potrivit referinței depuse de pârât, peste 200 de familii au solicitat atribuirea de terenuri, cererile acestora aflându-se în diferite stadii de examinare.

Cu privire la dreptul la locuință invocat de reclamantă prin prisma art. 47 din Constituție și art. 25 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, instanța atestă că acest drept fundamental nu conferă o pretenție absolută și imediată la atribuirea unui teren din proprietatea publică. Or, realizarea acestui drept este condiționată de resursele disponibile ale statului și de respectarea procedurilor legale instituite pentru distribuirea echitabilă a acestor resurse limitate.

Instanța atestă că, depunerea cererii și luarea la evidență nu creează automat un drept subiectiv la atribuirea imediată a terenului, ci doar un interes legitim de a participa la procedura de atribuire în condițiile legii.

Astfel, analizând cererea prealabilă din 05.05.2023 și răspunsul autorității din 24.05.2023, instanța constată că pârâtul a soluționat în termen legal solicitarea reclamantei, luând-o la evidență și informând-o despre stadiul procedurii. Totodată, faptul că reclamanta nu a obținut imediat atribuirea efectivă a terenului nu constituie un refuz ilegal, ci reflectă stadiul firesc al unei proceduri administrative complexe care implică verificarea tuturor solicitărilor în ordine cronologică.

Instanța reține că, pârâtul a demonstrat prin probele administrate că procedura de atribuire a terenurilor este în curs de desfășurare, că există un număr mare de solicitanți înregistrați anterior reclamantei și că atribuirea efectivă va fi realizată doar după finalizarea verificării tuturor cererilor și în limita terenurilor disponibile.

În acest context, instanța de judecată, conchide că încălcările revendicate prin prezenta acțiune, nu își găsește confirmare prin prisma cadrului normativ în vigoare la data desfășurării activității administrative, prin urmare argumentele părții reclamante în acest sens sunt lipsite de suport juridic.

Celelalte argumente invocate de partea reclamantă nu au relevanţă, deoarece nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru anularea actului administrativ contestat şi urmează a fi respinse.

În acest context, analizând argumentele expuse de reclamant în cererea de chemare în judecată în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și normele legale citate supra, instanța de contencios administrativ constată că, acțiunile pârâtului sunt întemeiate, or, poziția reclamantului expusă în cererea de chemare în judecată, este una nefondată, care se bazează pe interpretarea eronată a normelor de drept material și pe argumente neprobate.

Coroborând normele legale citate cu circumstanțele speței, instanța deduce, că activitatea administrativă efectuată de către Primăria or. Codru este una legală și întemeiată. Or, autoritatea publică la soluționarea speței a cercetat complet și multiaspectual circumstanțele și în limita competenţei, a emis actul administrativ prin care și-a realizat scopul său legal.

Astfel, analizând normele legale citate mai sus în coraport cu circumstanţele de fapt ale speţei şi materialul probatoriu administrat, instanța conchide că, nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actului administrativ de către Primăria or. Codru.

Totodată, analizând argumentele expuse de reclamant în cererea de chemare în judecată în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și normele legale citate supra, instanța de contencios administrativ constată că, acțiunile autorității pârâte sunt întemeiate, or, poziția părții reclamante, expusă în cererea de chemare în judecată, este una nefondată, care se bazează pe interpretarea eronată a normelor de drept material.

În aceiași ordine de idei, instanța concluzionează că, în speță, actele administrative contestate nu încalcă principiul proporționalității între mijloacele folosite şi scopul urmărit, bazându-se pe probleme identificate, justificate obiectiv şi rezonabil.

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sânt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a) - e).

În conformitate cu prevederile art. art. 232, 224 - 226 din Codul administrativ, instanța de judecată, -

H o t ă r ă ș t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Primăria or. Codru cu privire la obligarea pârâtului de a emite o decizie individual favorabilă în privința reclamantei ***** privind atribuirea în proprietate familiei reclamantei (soţul *****, fiii *****şi *****) a unui teren pentru construcţia individuală de locuinţă în or. Codru și încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei - se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru). Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la

data comunicării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Victor Sîrbu**